

PRAMENĚ

Ročník XII

JÚL - AUGUST 2014

Cena 0,40 €

SŤATIE HLAVY PROROKA, PREDCHODCU A KRSTITEĽA HOSPODINOVHO JÁNA

O mučeníckej smrti svätého Jána Krstiteľa v 32. roku po Christovom Narodení svedčia evanjelisti Matúš (Mt 14, 1 - 2) a Marek (Mk 6, 14 - 29).

Po Hospodinovom Krste na Jordáne bol svätý Ján Krstiteľ Herodesom Antipom, tetrarchom, správcom Galilei, zatvorený do temnice. (Po smrti Herodesa Veľkého Rimania rozdelili teritórium Palestíny na štyri časti a v každej časti bol správcom ich vyvolený vládár. Herodes Antipas dostal na spravovanie od imperátora Augusta Galileu). Prorok Boží otvorene kritizoval Herodesa za to, že zanechal svoju zákonitú manželku, dcéru arabského kráľa Areta a nezákonne žil s Herodiadou, ženou svojho brata Filipa (Lk 3, 19 - 20). V deň svojich narodenín Herodes usporiadal veľkú oslavu pre veľmožov, náčelníkov a vojvodcov. Dcéra Herodiady Salome tancovala pred hosťami a veľmi sa zapáčila hlavne Herodesovi. Z vďaky sa pred všetkými prítomnými zaprisahal dať tejto dievčine všetko, čo si len bude želať, až do polovice jeho kráľovstva. Nehanebná tanečnica si po rade so svojou zlou matkou zažiadala, aby jej priniesli na podnose hlavu Jána Krstiteľa. Herodes bol zarmútený. Bál

„Čiňte pokánie, lebo sa priblížilo Nebeské Kráľovstvo“ (Mt 4, 17)

nie je ti dovolené žiť so ženou Filipa, tvojho brata“. Salome vzala podnos s hlavou svätého Jána a odniesla svojej matke. Zúrivá Herodiada prepichla ihlou jazyk proroka a zakopala jeho svätú hlavu na nečistom mieste. No zbožná Jana, žena správcu Herodesovho domu, pochovala svätú hlavu Jána Krstiteľa v hlinenej nádobe na Olivovej Hore, kde Herodes vlastnil neveľký kúsok zeme. Sväté telo Jána Krstiteľa vzali v tú noc jeho učeníci a pochovali v Sebastii, tam, kde sa vykonal zločin. Po smrti svätého Jána Krstiteľa Herodes vládol ešte niekoľko rokov. Pontský Pilát, správca Judey, poslal k nemu zviazaného Isusa Christa, nad ktorým sa vysmieval (Lk 23, 7-12).

Súd Boží sa vykonal nad Herodesom, Herodiadou a Salome ešte počas ich pozemského života. Salome, keď v zime prechádzala cez rieku Sikoris, prelomil sa pod ňou ľad. Ľad ju pohltil tak, že telom bola vo vode a jej hlava sa nachádzala nad ľadom. Podobne tomu, ako niekedy ona tancovala nohami po zemi, teraz, doslova tancujúc, bez pomoci zápasila v ľadovej vode. Tak bola vkliessená dovtedy, pokiaľ jej ostrý ľad neprerézal krk. Jej telo nebolo nájdené, no hlavu priniesli Herodesovi a Herodiade, ako niekedy im priniesli hlavu svätého Jána Predchodcu. Arabský kráľ Areta z pomsty za svoju dcéru zaútočil svojim vojskom proti Herodesovi. Herodes, utrpiač porážku, dostal sa do nemilosti rímskeho imperátora Kaliguly (37 - 41) a spolu s Herodiadou bol poslaný do vyhnanstva do Galilei a potom do Španielska.

pokračovanie na str. 2.

dokončenie zo str. 1.

Na pamiatku s'atia hlavy svätého Jána Krstiteľa bol Cirkvou ustanovený sviatok a prísny pôst, ako vyjadrenie zármutku kresťanov nad násilnou smrťou veľkého proroka. Svätý Justín Popovič nazval tento deň v jednej zo svojich kázni – malý Veľký Piatok, druhý Veľký Piatok. A to z dôvodu, že v tento deň bol zahubený najväčší, ktorý sa narodil zo ženy. Vo Veľký Piatok ľudia ukrižovali, zabili Boha. V deň tohto svätého veľkého sviatku ľudia zahubili najväčšieho z ľudí. Najväčšieho - lebo ústa Hospodina o ňom vyriekli: „Nepovstal medzi splodenými zo žien väčší nad Jána Krstiteľa“ (Mt 11, 11). Prečo ho tak Hospodin vyzdvihol nad všetkých ľudí? Pretože tak, ako samotný Christos je Evanjelium, svätý Ján Krstiteľ ho naozaj aj žil v plnej miere a právom mu patrí pomenovanie Predchodca. Bol vlastne prvým evanjelistom, akurát svoje evanjelium nezapísal na papier, ale ukázal ho osobne, svojim čistým zbožným životom. Pravoslávna ikonografia ho zobrazuje na ikonách aj s anjelskými krídlami, pretože na zemi žil naozaj anjelským životom a hovorí mu taktiež anjel v tele.

Na záver uvedieme citát zo Sv. Písma, ktorý ho s ním v skutku spája a zahŕňa celé jeho učenie: „Čiňte pokánie, lebo sa priblížilo Nebeské Kráľovstvo“ (Mt 4, 17).

Mgr. Peter BZIK

Oslava 20. výročia posvätenia pravoslávneho chrámu sv. apoštolov Petra a Pavla v Trebišove

Keď si mnohí už mysleli, že po r. 1968 v okresnom mestečku Trebišov patrí Pravoslávie len do múzea, keďže od r. 1968 sa tu neslúžili pravoslávne bohoslužby, mylili sa. V r. 1990 sa znova začali v trebišovskom múzeu vykonávať pravoslávne bohoslužby.

Boh práve v tom čase rozhodol inak, ako to my ľudia neraz plánujeme, a požehnal i vypočul skromné a úprimné modlitby pravoslávnych veriacich pod duchovným vedením miestneho duchovného mitr. prot. Ladislava Bilého, kurátorov a veriacich, aby si postavili svoj nový a pekný pravoslávny chrám svätých apoštolov Petra a Pavla.

Mnohí tomu už ani veriť nechceli, že sa to môže stať, že by tu, v Trebišove, mohol stáť nový pravoslávny chrám. Nie je to ani divné, veď sa tu neschopnosťou vedenia prerušilo slúženie pravoslávnych bohoslužieb v r. 1968 a znova sa začalo slúžiť až v r. 1990 za veľmi skromných podmienok, keď ich prítulili v trebišovskom múzeu.

Nebolo sa tu v tom čase o čo oprieť, okrem pravoslávnych veriacich, ktorí boli v tom čase ustrachaní z toho, čo sa tu udialo, keď sa tu dobre fungujúca pravoslávna farnosť rozpadla. Hoci prišiel nový úder, opäť cez vládu a zákon, veriacich v Trebišove to nezlomilo, iba na čas. Hoci boli na kolenách, znovu sa postavili na vlastné nohy a pustili sa do výstavby nového pravoslávneho chrámu. Boli to veriaci, ktorí vedeli, prečo to robia - pre vieru otcov, pre vernosť Pravoslávii, pre vernosť Christovej Cirkvi, pre vernosť cyrilometodskému odkazu. Všetku svoju nádej vo viere kladli na Boha a s Božou pomocou aj na svoju prácu a odvahu pustiť sa do práce nad výstavbou nového chrámu, na čele s hlavným iniciátorom a duchovným správcom farnosti v Trebišove, mitr. prot. Mgr. Ladislavom Bilým, dnes aj kancelárom Metropolitnej rady pravoslávnej cirkvi v Prešove.

Tak, ako aj na iných miestach na Slovensku v tých časoch, aj tu - v Trebišove, sa stal zázrak, keď po zakúpení pozemku ÚERPC v Michalovciach od posvätenia základného kameňa

23. júna 1993 sa im podarilo postaviť pekný nový pravoslávny chrám. Posvätili ho 9. októbra 1994 aj s novým ikonostasom, a tak pravoslávny chrám sv. apoštolov Petra a Pavla sa stal okrasou okresného mestečka Trebišov.

Aj dnes sa Pravoslávna cirkev vo svete aj na Slovensku usiluje stotožniť s Cirkvou prvých storočí kresťanstva, usiluje sa byť takou, ako to vyznáva v svojom Symbole viery, všeobecnou, vernou duchu, učeniu a organizačnej štruktúre pôvodnej apoštolskej Cirkvi. Na Slovensku sa objavila už vplyvom apoštolských misií, byzantských misií, z ktorých najvýznamnejšou bola misia sv. Cyrila a Metoda. Bola doplnená a posilňovaná viacerými kolonizačnými vlnami zo susedných krajín. Pravoslávna cirkev na Slovensku má svoje domovské právo, aj keď tu bola prenasledovaná, trpená a zakazovaná. Dnes sa Slovenská Republika hlási k odkazu sv. bratov Cyrila a Metoda, čo je zakotvené aj v Ústave slovenskej štátnosti.

Čas veľmi rýchlo beží a uteká. Od posviacky nového pravoslávneho chrámu sv. apoštolov Petra a Pavla v Trebišove uplynulo 20 rokov. Preto si trebišovský duchovný Ladislav Bilý, kurátori a veriaci pripomenuli toto 20. výročie slávnostnými bohoslužbami, hlavne sv. liturgiou, na ktorú si pozvali viacero hostí v nedeľu, 29. júna 2014, práve na sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla. Tento deň prišli a slúžili slávnostnú sv. liturgiu Jeho Blaženosť Rastislav, arcibiskup prešovský, metropolita českých krajín a Slovenska, Vysokopreosviatený Feodor, arcibiskup mukačevský a užhorodský, Vysokopreosviatený Juraj, arcibiskup michalovsko – košický. Arcibiskupa Feodora doprevádzali štyria mitroforní protojereji z jeho biskupstva. Ďalej spoluslúžili - riaditeľ ÚERPC v Michalovciach, mitr. prot. Mgr. Vasil Bardzak, PhD., prot. Štefan Horakaj, administrátor v Choňkovciach, trebišovský arcidekan prot. Mgr. Juraj Šatala, správca farnosti Zemplínske Hradište, miestny duchovný mitr. prot. Mgr. Ladislav Bilý a arcidiakon Mgr. Matúš Spišák. Slávnosti sa zúčastnili aj správca rím. kat. Farnosti v Trebišove spolu so svojimi kaplánmi, primátor mesta Trebišov s manželkou, Ing. Marián Kolesár a iní predstavení úradov okresného mesta.

Kázal vladyka Juraj, prihovril sa aj Blaženejší metropolita Rastislav i vladyka arcibiskup Feodor, ktorí sa netajili radosťou z výstavby pravoslávneho chrámu v Trebišove pred 20-timi rokmi, ktorý doteraz slúži pravoslávny veriacim k ich duchovnému životu a na slávu Bohu. Všetkých hostí srdečne privítal a poďakoval za účasť na bohoslužbách

dokončenie zo str. 2.

miestny duchovný Ladislav Bílý. Po pomazaní sv. olejom a obchode chrámu s čítaním sv. Evanjelia sa bohoslužby ukončili požehnaním.

Počas slávnostného obedu sa prihovorili viacerí hostia, medzi nimi aj primátor mesta Trebišova, Ing. Marián Kolesár, ktorý privítal všetkých hostí v meste Trebišov. Mali sme všetci radosť z toho, že sme sa mohli zúčastniť tejto veľkej radosti trebišovskej farnosti 20. výročia posviacky chrámu a posediť si aj pri občerstvení.

Pravoslávna cirkevná obec v Trebišove vydala aj peknú publikáciu s rozsahom 63 strán veľkého formátu, v ktorej, ako píšú, vyjadrujú svoju vďačnosť všetkým, ktorí sa zaslúžili o výstavbu a zveľaďovanie chrámu a farskej budovy v Trebišove. Tu, v tejto publikácii a vo fotodokumentácii, sú zaznamenaní všetci tí, ktorí budovali a zveľaďovali tento chrám. Mnohí sa už nedožili 20. výročia posviacky chrámu, ale ich pamiatka zostala medzi nami v budove tohto pekného chrámu, ktorý je okrasou mesta Trebišov a Pravoslávnej cirkvi na Slovensku.

Prot. ThDr. Štefan HORKAJ

Posvätná synoda vyzýva veriacich k modlitbe za mier vo svete

Na svojom zasadnutí dňa 25. júna 2014 v Prešove prijala Posvätná synoda nasledujúce komuniké:

So znepokojením sledujeme vyostrovanie vojensko-politického konfliktu na Blízkom Východe a neustále zhoršovanie životných podmienok tamajších kresťanov, ktoré je späté s masívnym exodom veriacich z týchto tradičných kresťanských oblastí.

S hlbokým zármutkom takisto sledujeme vývoj situácie na východe Ukrajiny. Vyzývame duchovných a veriacich našej Cirkvi k intenzívnej osobnej a liturgickej modlitbe za zastavenie násillia páchaného na kresťanoch na Blízkom Východe a za zastavenie bratovražedného boja na Ukrajine.

Ako pravoslávni kresťania sme hlboko presvedčení, že tam, kde k sebe ľudia pristupujú so vzájomnou úctou, pochopením a toleranciou k odlišnému náboženskému a politickému presvedčeniu, bude s Božou pomocou možné vzniknuté napätie v pokoji odstrániť.

AKO BOL USTANOVENÝ USPENSKÝ PÔST

Uspenský pôst je stanovený pred veľkým sviatkom Zosnutia Presvätej Bohorodičky, ktorý je dlhý dva týždne, od 1. / 14. augusta do 15. / 28. augusta.

Tento pôst sa zachoval už od dávnych dôb kresťanstva. V prvý deň tohto pôstu oslavujeme ešte aj ďalšie sviatky, a to Vynesenie Čestného Dрева Životodarného Kríža a 7. sv. mučeníkov makabejských. História týchto dvoch sviatkov má nemalý súvis, jeden s oslavou Presvätej Bohorodičky a druhý s pôstom. Zjavné poukázanie na Uspenský pôst sa nachádza v besede rímskeho pápeža svätého Leva I. Veľkého (r. 450), kde medzi iným hovorí: „Cirkevné pôsty sú počas roku rozmiestnené tak, aby pre každé obdobie bol predpísaný osobitný zákon zdržanlivosti. Tak pre jar jarný pôst - počas Štyridsiatnice, pre leto letný - po Päťdesiatnici (Petrov pôst), pre jeseň jesenný - v siedmom mesiaci (Uspenský), pre zimu - zimný (Roždestvenský)“.

Svätý Simeon Solúnsky (byzantský teológ a cirkevný dejateľ žijúci koncom 14. a začiatkom 15. stor., arcibiskup tessalonický) píše, že „Pôst v auguste (Uspenský) je ustanovený na počesť Matky Božieho Slova, Ktorá, keď vedela, že prichádza Jej zosnutie, aj naďalej viedla duchovný zápas a postila sa za nás, hoci bola svätou a nepoškrvnou, nemala núdzu v pôste. Takto osobne sa Ona modlila za nás, aj keď sa už pomaly poberala z tohto života do budúceho a kedy sa Jej blažená duša mala prostredníctvom Božského Ducha zjednotiť s Jej Synom. A preto by sme sa aj my mali postiť a ospevovať Ju, napodobňujúc Jej život a vzbudzovať Ju tým k modlitbe za nás. Niektorí hovoria, že tento pôst je ustanovený pri príležitosti dvoch sviatkov, t. j. Premenenia (Preobraženijs) a Zosnutia (Uspenija). A ja taktiež považujem za nevyhnutné spomínanie týchto dvoch sviatkov, prvého – ktorý nám dáva posvätenie a druhého – ktorý nám dáva zmlovanie a poručníctvo nad nami“.

Konečné ustanovenie Uspenského pôstu sa uskutočnilo na Konštantínopolskom sneme v r. 1166, ktorému predsedal patriarcha Lukáš Chrisoberg. Tu bolo potvrdené, že všetci pravoslávni kresťania majú v súlade s dávnymi poriadkami zachovávať Bohorodičný pôst od 1. do 15. augusta. Balsamom (známy grécky kánonista 12. stor., diakon) o tomto sneme píše: „Vtedy sa niektorí radili o počte dní pôstu Uspenského a Roždenstvenského. Preto sám svätejší patriarcha potvrdil, že hoci počty dní týchto pôstov nie sú nikde písomne zaznamenané, posnažme sa rovnako nasledovať nepísanú cirkevnú tradíciu a mali by sme sa postiť od prvého dňa augusta a od pätnásteho dňa novembra“.

V prítomnosti je Uspenský pôst taký istý ako Veľký pôst, ryba je povolená len na sviatok Premenenia Hospodinovho. Neberme preto tento svätý Bohorodičný pôst na ľahkú váhu a snažme sa, aby sme počas týchto dvoch týždňov postúpili o ďalší krôčik dopredu v našom duchovnom napredovaní, aby nám pomohol v premieňaní našich vášní na bohumilé cnosti a tak sa naše srdce očisťovalo a napĺňalo svetlom Christovho božstva.

Mgr. Peter BZIK

400 ROKOV OD NEÚSPEŠNÉHO POKUSU UZATVORENIA ÚNIE V KRÁSNOBRODSKOM MONASTIERI / II. časť /

Ruiny monastierského chrámu v Krásnom Brode, kde v r. 1614 došlo k pokusu uzatvoriť cirkevnú úniu s Rómom.

Archimandrita Vasilij Pronin vo svojej knihe *Istoria pravoslávnej cirkvi na Zakarpatii*, odvolávajúc sa na *Istoriu Episkopov, Lvov 1893, s. 14 - 15*, Antona Dobrianského, píše, že v r. 1613 na chrámový sviatok prišiel do monastiera v Krásnom Brode biskup Krupecký a mal namierené slúžiť bohoslužbu. No prv chcel cerkev – chrám vysvätiť, a žeby bez prekážok to mohol urobiť, prikázal dvere chrámu uzamknúť. Pravoslávni veriaci, keď to videli, s krikom sa vlámali do chrámu, biskup ich chcel uspokojiť, no videl, že je to bezúspešné a ustúpil do sakristie. Veriaci sa valili za ním a údermi a palicami bili jeho aj jeho pomocníkov, a len-len, že ho živého vyniesli. Tak skončila misijnárska práca biskupa Krupeckého v Uhorsku (pozri: PRONIN, *Tamže s. 189*). Veriacich pobúrili prikazy biskupa Krupeckého uzamknúť dvere chrámu, aby chrám mohol vysvätiť.

Správy očitých svedkov z archívov vybral a publikoval v knihe *O Užhorodskej únii* jezuita Michal Lacko. Vraj v predvečer sviatku chceli pripraviť chrám, ale pre veriacich to nebolo možné. Biskup prikázal, aby veriaci vyšli von z chrámu a nariadil zamknúť dvere. Tak nepriatelia zorganizovali vzburu, začali na biskupa nadávať a násilím si vynútili vstup do chrámu. On ich chcel uspokojiť, ale keď videl, že je to bezúspešné, ustúpil. S palicami sa vrah oborili na biskupa a jeho prívržencov, ktorí ušli do sakristie a tam ich napadli a bili palicami, až kým nezasiahlo vojsko Drugetha. Došlo k incidentu, ktorý vyprovokoval biskup Krupecký a jezuiti s ich pomocníkmi. Pravdepodobne mala byť vtedy vyhlásená únia v úzkom kruhu jej iniciátorov, ktorých malo chrániť vojsko Drugetha. Na poľskej Ukrajine odoberali pravoslávny chrám jednoducho tak, že tieto presvätili latinským obradom. Takto v Poľsku latinici zaberali chrámy a monastiere aj od gréckokatolíkov ešte po 1. svetovej vojne v r. 1927, s tichým súhlasom vatikánskeho nuncia Rattu. Preto už v Zmluve Brestského dokumentu uniati žiadali, aby im bolo garantované: „Bod 25 – Aby sa naše ruské kláštory a kostoly nemenili na kostoly rímskokatolíckej cirkvi. A ak by niektorý z rímskokatolíkov poškodil alebo zničil jeden z našich kostolov alebo kláštorov na svojom území, nech je povinný ho opraviť alebo postaviť nový na výhradné použitie ruských ľudí“. Mali aj iné požiadavky. (pozri: BELEJKANIČ, I.: *Stručné dejiny únie Brestu (1595) Zmluva Brestského dokumentu*, In *Historia Ecclesiastica*, Prešovská univerzita, Roč.

IV. 2013 č.1. s. 222). V Poľskom kráľovstve dominantné postavenie mala rímskokatolícka cirkev a ostatné kresťanské cirkvi boli vo výkone svojich bohoslužieb obmedzované alebo nebolo im umožnené slobodné vykonávanie liturgických obradov podľa ich platného poriadku. Bolo tu bežnou praxou meniť kláštory a kostoly podľa záujmu mocných a vplyvných ľudí (pozri: BELEJKANIČ, I.: *Tamže, s. 236*).

Vďaka vojsku Drugetha nedošlo ku krviprelievaniu. Juraj Drugeth, ako horlivý protestant, a z nenávisťi voči pravoslávny, dal monastier v r. 1603 vypáliť. Potom však, už zase ako horlivý katolík, ho dal v r. 1613 znovu vybudovať a odovzdal ho jezuitom v nádeji, že sa stane strediskom únie. Jezuiti odišli do Užhorodu a v Humennom ostali traja jezuiti a františkáni. Do Humenného sa jezuiti vrátili v r. 1634. Drugeth im ročne platil ešte o 500 zlatých viac ako dovtedy s príslubom, že im ešte pridá a dal im do správy dediny Ptičie a Modru.

Archimandrita Vasilij Pronin v knihe *Istoria Pravoslávnej cirkvi na Zakarpatii* píše, že boli neúspešní aj preto, že si zle vybrali miesto, lebo tu, v Krásnom Brode v monastieri, sa schádzali prívrženci pravoslávnej viery a obradu (s. 188-189). Po Krásnobrodskom neúspechu zaviesť úniu v r. 1614 si zamienili, že úniu treba zaviesť tajne, preto začali sľubovať pravoslávny duchovenstvu rôzne materiálne výhody, ktoré malo duchovenstvo katolícke. Preto v Užhorode už jednali len s duchovnými bez veriacich. Všetci zainteresovaní organizátori únie predpokladali, že duchovenstvo bude súhlasiť a prejde na stranu únie a s duchovenstvom napokon prejde aj všetok veriaci ľud. KAVČÁK, A., (*OCM č. 6/1956, s. 20 - 21*) opisuje ďalší pokus zavedenia únie v Krásnom Brode, ktorý sa uskutočnil už po Užhorodskej únii z r. 1646: „Ľud so svojím pravoslávny monastierom naďalej zostával neotrasiteľne pevným vo sv. Pravoslávii. Nepriatelia pravoslávia usmrtili všetkých pravoslávnych mníchov v tomto monastieri, tajne ich pochovali a na ich miesto priviedli nových mníchov, ktorí boli pravoslávny len na oko, ale v skutočnosti boli uniati. Takýmto spôsobom bola zavedená únia vo všetkých obciach našich Karpát, aj v pevnosti Pravoslávia, krásnobrodskom monastieri. Od prechodu monastiera do rúk zradcov národa začal monastier postupne strácať svoj význam“. To bol aj zámer tých, čo zavádzali úniu. Autor Andrej Kavčák na konci svojho článku píše, že údaje do svojho článku pozbieral a zostavil z rôznych historických prameňov a pomôcok. Nikde inde som sa v histórii nestretol s takou neľudskou udalosťou. Úniu chceli najprv zaviesť násilne, ale keď sa to nepodarilo, tak sa ju rozhodli zaviesť tajne, násilne a brutálne. Krásnobrodský monastier vždy bol a bude svedkom a dôkazom, že naši predkovia boli pravoslávny. Najcennejším pokladom monastiera a pravoslávnych veriacich je zázračná ikona Božej Matky s Isusom Christom. Táto ikona sa preslávila mnohými zázrakmi (HORKAJ, Š.: *Únia a Slovensko*, In: *Pravoslávny teologický zborník, XXX /15/ 2006, s. 192*).

„Už všade ste sa pokúšali o šťastie, - píše Ľudovít Štúr o Poľiakoch, kde sa im podarilo zaviesť Brest-litovskú úniu, - no bezúspešne... Sťažujete sa na tvrdosť Rusov, ale spomeňte si na to, že ste to boli kedysi práve vy, kto Rusom spôsobil toľko zla! Nechceli ste ich v čase svojho spojenectva s kozákmi uvrhnúť do otroctva, nechceli ste ich vydať do špinavých židovských rúk? Koľko zla ste napáchali pre brest-litovskú úniu s katolíckou cirkvou? Nepremenili ste pravoslávne kostoly na konské stajne pre vašich šľachticov, alebo ste ich nedali do prenájmu židom, a nebol chudák pravoslávny diakon, keď za

pokračovanie na str. 5.

každým, keď chcel slúžiť omšu, bol nútený pýtať si za vysoký poplatok od žida kľúče od kostola? A neboli tí, ktorí sa vzpírali únii, strašným spôsobom mučení? Za každé bezprávie je odplata, hoci aj z rúk brata” (ŠTÚR, L.: *Slovanstvo a svet budúcnosti*, Bratislava 1993, s. 154 – 155).

Prekvapilo ma to, čo píše Andrej Kavčák v Odkaze sv. Cyrila a Metoda, ale prekvapilo ma aj to, čo píšu aj samotní uniati – gréckokatolíci, že monastierske eparchie a ich biskupov Rím nikdy neuznával za sídelných biskupov /v latinskom slova zmysle/. Niekedy ich označoval za “pseuoepiskopov”. „Takéto monastierske eparchie postupne zanikli, zmizli z povrchu sveta, a to obyčajne, alebo po vypálení materského episkopského monastiera /napr. Spiš, Hrušovo, Krásny Brod.../, t.j. v podstate po fyzickom zničení episkopského sídla a pozabíjaní mníchov, alebo po inom zásahu zo strany latinskej cirkevnej a svetskej šľachty“ (VLADIMIRUS DE JUXTA HORNAD: *Dejiny gréckokatolíckov Podkarpatska /9. – 18. storočie/*, Košice 2004, s. 539). Tak toto sú už skutočne veľmi tvrdé zásahy do života pravoslávnej Cirkvi, ktoré veriaci človek nedokáže ani opísať a pochopiť.

Biskup Atanás Krupecký bol vymenovaný kráľom za biskupa do Premyšlu, ale zo začiatku nebol prijatý duchovenstvom a šľachtou. Biskup Krupecký žil na Poľskom území a obával sa cestovať na naše územie, kde ho poznali a o nevydarenom pokuse zaviesť úniu pravoslávni veriaci rozprávali. Tak sa skončila misionárska práca biskupa Krupeckého s úniou v monastieri v Krásnom Brode. Sťažoval sa na súdoch a tribunáloch na jednotlivcov, na pravoslávne bratstva, na celé farnosti, na dekanstva, aj na samú kapitolu Premyšelsku, ktorá sa silne držala Pravoslávia a Krupeckého nechceli priznať za svojho biskupa. Aj to mu bolo treba prežiť. Zomrel v r. 1652 v dedine Vaľova (PRONIN: *Tamže s. 190*).

Monastier v Krásnom Brode zohral veľkú úlohu v živote pravoslávnych veriacich, veď aj pravoslávni mukačevskí biskupi

Prvá nedeľa po sviatku Zoslania Sv. Ducha, ktorý bol chrámovým sviatkom Krásnobrodského monastiera je takisto spomienkou Krásnobrodskej ikony Bohorodičky /fotografia z bohoslužieb v Krásnom Brode, r. 2009/.

si v titule písali “i Krasnobrodsky”. Hoci jezuiti s Drugethom v Humennom založili školu - kolégium na prípravu dlhodobej práce, aby s feudálnym násilím a zneužívaním sociálnej biedy pravoslávneho duchovenstva a veriacich mohla víťaziť únia, pravoslávni veriaci a duchovní ukázali, že svoje milované cyrilometodské dedičstvo otcov si vedeli hájiť a bojovať za svoju pravoslávnu vieru.

Prot. ThDr. Štefan HORKAJ

Zosnul metropolita Vladimír

5. júla 2014 odišiel k Hospodinovi najvyšší predstaviteľ Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi, najblaženejší metropolita Kyjevský a celej Ukrajiny Vladimír.

Viktor Markijanovič Sabodan sa narodil 23. novembra 1935 v obci Markovce (Letičevský okres, Chmeľnický kraj) v roľníckej rodine.

V r. 1954 vstúpil do Odeského duchovného seminára, v r. 1958 do Leningradskej duchovnej akadémie, ktorú ukončil v r. 1962 ako kandidát bohoslovía. Po ukončení akadémie prednášal v Odeskem duchovnom seminári, pôsobil ako starší pomocník inšpektora a súčasne zastával funkciu tajomníka Odeskej eparchie. 14. júna 1962 bol vysvätený na diakona, nasledujúci deň na jereja a 26. augusta toho istého roku prijal mníšsky postrih.

V r. 1965 ukončil aspirantúru na Moskovskej duchovnej akadémii, bol menovaný za rektora Odeského duchovného seminára a povýšený do hodnosti archimandritu. V r. 1966 bol vymenovaný za zástupcu riaditeľa Ruskej duchovnej misie v Jeruzaleme.

23. júna 1966 bol z rozhodnutia Posvätej synody archimandrita Vladimír určený za biskupa Zvenigorodského, vikára Moskovskej eparchie, a zároveň za predstaviteľa Ruskej pravoslávnej cirkvi pri Svetovej rade cirkví v Ženeve, ako aj duchovného správcu cirkevnej obce Narodenia Presvätej Bohorodičky v Ženeve. 9. júla 1966 bol vysvätený na biskupa.

V r. 1968 bol menovaný za biskupa Perejaslavsko-Chmeľnického, vikára metropolitu Kyjevského a Haličského, patriaršieho exarchu Ukrajiny. V r. 1969 bol premiestnený na Černigovskú a Nežinskú katedru a menovaný za dočasného správcu Sumskej eparchie. Od decembra r. 1970 do apríla r. 1973 bol zodpovedným redaktorom časopisu Ukrajinského exarchátu - «Pravoslávny vestník». 18. apríla 1973 bol menovaný za biskupa Dmitrovského, vikára Moskovskej eparchie a za rektora Moskovských duchovných škôl. 9. septembra 1973 bol povýšený do hodnosti arcibiskupa. V r. 1978 sa stal profesorom Moskovskej duchovnej akadémie a v r. 1979 v Moskovskej duchovnej akadémii obhájil dizertačnú prácu a bol mu udelený akademický titul magister teológie.

V r. 1982 bol premiestnený na Rostovskú a Novočerkasskú katedru a povýšený do hodnosti metropolitu. V r. 1984 bol menovaný za patriaršieho exarchu západnej Európy a v r. 1987 bol poverený spravovať záležitosti Moskovského patriarchátu a menovaný za stáleho člena Posvätej synody.

27. mája 1992 bol Snemom archijerejev Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi zvolený za metropolitu Kyjevského a celej Ukrajiny, najvyššieho predstaviteľa Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi.

„Ukrajinská pravoslávna cirkev prišla o svojho metropolitu v čase ťažkej spoločenskej krízy a vojnového konfliktu. Bol to človek pokorný, milujúci, ale hlavne zmierujúci rôzne frakcie spoločenského i cirkevného života. Víčnaja jemú pámjat’!”, - uviedol Jeho Blaženosť Rastislav, arcibiskup prešovský, metropolita českých krajín a Slovenska, ktorý aj v mene našej cirkvi odoslal Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi kondolenčný list.

- redakčne upravené; zdroj: eparchiapo.sk

„Horoskopy sú zlo ukryté pod rúškom dobra. Človek, ktorý verí v Boha, nemôže sa nimi zaoberať. Cez nich sa nás satan pokúša oklamať. Mala som svoju skúsenosť s horoskopmi - hovorí Anna. - Verila som im, a skutočne, všetko to, čo hovorili o mojej budúcnosti, sa plnilo. Jednak, najviac som ostala v šoku, keď mi jedného dňa vyložila veštica horoskop, ktorý sa týkal môjho vzťahu s mojím chlapcom. Obsah horoskopu hovoril, že spácha samovraždu – žiaľ nemýlila sa. Pár dní neskôr zomrel. Bolo mi ťažko, ... a ťažko o tom hovoriť. Dnes, keď som sa vrátila k Bohu, vidím ako ma satan skúšal týmto spôsobom presvedčiť, že astrológia je pravdivá a tak ma chcel stiahnuť na „svoju stranu“. Chvála Bohu sa mu to nepodarilo. Verím a spolieham sa už len na Boha. Nedajte sa oklamať!!! Anna

ASTROLÓGIA A HOROSKOPY

Astrológia je vedeckou praktickou známu už v staroveku, ktorá je mocne zakorenena

do našich dní, v kultúre a zvykoch mnohých spoločností. Astrológia je zababonou, poverou, keďže tvrdí, že život a osud človeka závisí od vplyvu hviezd. Najväčšie momenty jeho života ako narodenie, manželstvo či smrť by mali byť podľa astrológie podmienené hviezdami, ich štruktúrou, pozíciou. **Treba si byť vedomí faktu, že astrológovia pozície hviezd robia na vlastnú päsť a vôbec nie sú zhodné s ich skutočným uložením pozorovaným astronómami pomocou najmodernejších teleskopov.**

ZNAMENIA ZVEROKRUHU SÚ VIZUÁLNYM KLAMOM

V prvom rade je potrebné jasne rozlíšiť astrológiu od astronómie. **Astronómia je exaktnou vedou, preto aj vedci – astronómovia považujú astrológiu za pavelu, smiešnu poveru svedčiacu o veľkej nevedomosti jej zástancov.** Je samozrejmé, že hviezdy a planéty majú prirodzený vplyv na ľudí, ako napr. slnečné erupcie, ročné obdobia, spln mesiaca. Ale absolútne nie sú žiadne dôvody domnievať sa, že ich vplyv determinuje slobodu človeka a rozhoduje o jeho živote a smrti. Vedci, astronómovia sú presvedčení, že poznanie astrológie sa zastavilo na úrovni stredoveku, medzi iným aj preto, že sa opierajú o fakty tamtej doby, keď hovorili o piatich planétach, ktoré vplyvajú na človeka. V stredoveku totiž bolo známych iba päť planét. Planéty ako Urán, Neptún, Pluto, Chiron a vyše 2 tisíc malých planétiiek nachádzajúcich sa pomedzi Marsom a Jupiterom, vôbec neboli známe. **Ľuďom v stredoveku, kvôli optickému klamu, sa zdalo, že hviezdy a planéty sa nachádzajú blízko seba. Vedení svojou predstavivosťou ich začali spájať a tieto zoskupenia pomenúvať podľa toho, čo im pripomínali – škorpióna, býka, barana atď., a pripisovali im vlastnosti týchto zvierat, postáv... TÝMTO SPÔSOBOM POVSTALI ZNAKY – ZNAMENIA ZVEROKRUHU, KTORÉ NIE SÚ NIČÍM INÝM, AKO VÝMYSLOM ASTROLÓGOV.**

Z vedeckého hľadiska nemá využitie znamení zverokruhu žiadne opodstatnenie, a je jednoducho naivné a smiešne. Súčasní astronómovia zistili, že poloha znamení zverokruhu, ktorými sa riadia astrológovia dodnes, bola ustálená v stredoveku a prešla posunom o 1/12 kruhu, čiže o jedno celé znamenie. A tak, ak niekomu astrológ tvrdí, že sa narodil v znamení Býka, fakticky sa narodil, keď alebo bolo v konštalácii Barana atď. **Je ešte ďalšia absurdita v tvrdeniach astrológov, menovite, svoje údaje týkajúce sa vplyvu hviezd na charakter,**

temperament vysvetľujú tým spôsobom, že počítajú moment narodenia za počiatok biologického života človeka, pričom nám moderná genetika hovorí, že vo chvíli počatia, a nie narodenia, dostávame celú genetickú výbavu, ktorá určuje ďalšie vlastnosti človeka. Treba mať tiež na zreteli fakt, že veľmi všeobecný spôsob formulovania predpovedí na základe dátumu narodenia, budí u naivných ľudí dojem dôveryhodnosti.

ASTROLÓGIA NEGUJE SLOBODU ČLOVEKA

Z Božieho slova sa dozvedáme, že každý človek bol stvorený na obraz a podobu Božiu, čo znamená, že bol obdarovaný rozumom, slobodou a schopnosťou milovať. Tvrdenia astrológov, že hviezdy determinujú, ovplyvňujú človeka, jeho rozhodnutia, konanie a predznačujú cestu jeho života, protirečia pravde o slobode človeka – pravde, ktorú nám zjavil Sám Boh. **Determinizmus astrológických predpovedí, horoskopov, neguje v človeku slobodu, ktorá je fundamentom jeho veľkosti a hodnosti. O budúcnosti človeka v plnosti rozhodujú jeho vlastné rozhodnutia, a nie zbeh okolností predurčený osudom bez vedomia človeka, spôsobený vplyvom hviezd a planét. O BUDÚCNOSTI ČLOVEKA NEROZHODUJÚ HVIEZDY, ALE JEHO SLOBODNÉ ROZHODNUTIE SA PRE DOBRO ALEBO ZLO.**

Rozhodujúc sa pre život podľa Christovho učenia, človek ide cestou, ktorá vedie do večného šťastia. Ak si však vyberie otroctvo zla, ide cestou, ktorá vedie do večného zatratenia. Boh hovorí jasne: „*Čo človek zaseje, to bude aj žať. Lebo, kto seje pre svoje telo, z tela bude žať porušenie. Ale kto seje pre ducha, z ducha bude žať večný život*“ (Gal 6, 7 - 8).

Ak astrológia pripisuje hviezdám moc utvárať ľudský charakter a riadiť jeho konanie, týmto spôsobom zbožšťuje kozmické sily a tým hlása panteizmus, takisto neguje Božiu prozreteľnosť, čiže neustálu starostlivosť milujúceho, osobného Boha nad Svojím stvorenstvom.

Istá 30-ročná žena trpela niekoľko rokov depresiami. Bála sa všetkého. Mala problémy so spaním, časté migrény, rôzne psychosomatické problémy. Jej strach sa koncentroval do obavy zo straty manžela, strachu z utrpenia, smrti. Sama sa považovala za veriacu, ale nepraktizujúcu kresťanku. Boha vnímala ako Všemohúceho Vládca „hluchého“ na ľudské utrpenie. Z milosti Božej zatúžila oslobodiť sa z tohoto duchovného otroctva a začala hľadať pomoc u Boha a v nemocnici Cirkvi. Rozhovor ukázal, že celá jej rodina sa generácie zaoberala astrológiou, horoskopmi, a ona sama verila, že všetko v jej živote riadi osud a to, čo jej je súdené, sa musí udiť. Ukázalo sa, že celý jej problém začal, keď jej nejaký astrológ – veštec predpovedal, že sa v krátkej dobe rozvedie s manželom. Ako sama

dokončenie zo str. 6.

verila, že všetko v jej živote riadi osud a to, čo jej je súdené, sa musí udiat'. Ukázalo sa, že celý jej problém začal, keď jej nejaký astrológ – veštec predpovedal, že sa v krátkej dobe rozvedie s manželom. Ako sama priznala, v tej chvíli, kedy jej to predpovedal, nebolo žiadnych dôvodov na rozvod: s manželom žili usporiadaný život, rozumeli si, mali sa radi. Jednako, bola presvedčená, že predpoveď sa musí splniť, keďže celý osud je napísaný vo hviezdach. V kuse rozmýšľala o rozvode, ktorému sa nevyhne, ... lebo tak to predpovedali hviezdy. A keďže sa nič nedialo, aby napomohla osudu, začala si hľadať milenca...

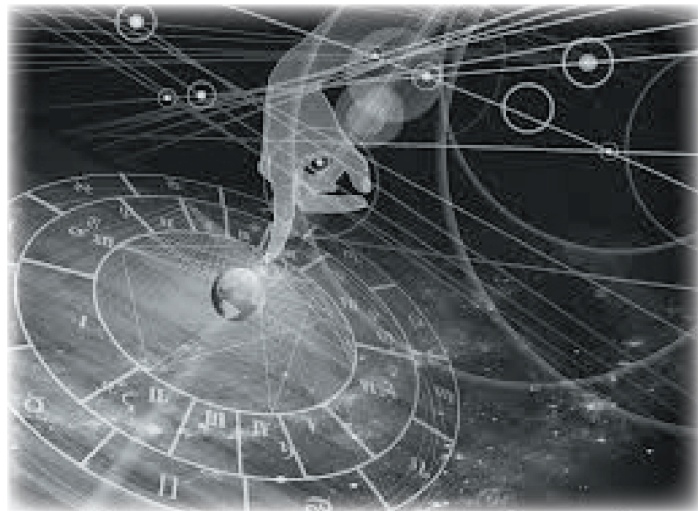
Aj tento skutočný príbeh svedčí o tom, do akých životných tragédií je schopná doviest' viera v povery, horoskopy atď., a jasne ukazuje, ako cez tieto astrologické predpovede koná diabol, ktorý vsugeruje človeku, ako čo najrýchlejšie výjsť z nepríjemnej situácie, naplniac predpovede osudu. Viera v astrológiu, horoskopy a nedostatok viery v Božiu lásku a starostlivosť, spôsobili u tejto mladej ženy objavenie sa nevyvetliteľného strachu, depresii. Až návrat k Bohu, terapia Cirkvi - modlitba a sv. Tajiny jej ukázali, aké veľké je Božie milosrdenstvo, Jeho uzdravujúca moc, a takisto sa jej otvorili oči, keď zbadala, ako tragicky naivná je viera v astrológiu a iné podobné zababony. Po niekoľkých týždňoch s Bohom psychosomatické problémy ustúpili a predpovedaný rozvod, nie že neprišiel, ale ich manželstvo sa ešte viac utužilo.

BIBLIA O ASTROLOGICKÝCH PRAKTIKÁCH

Hospodin Boh vystríhal vybraný národ pred pripisovaním božskej moci hviezdám nad ľudským osudom: „Nedvíhaj oči k nebu, nepozeraj na slnko, mesiac a hviezdy, na všetky nebeské voje, nedaj sa zviest', neklaňaj sa im a neslúž, lebo tieto veci pridelil Hospodin, tvoj Boh, všetkým národom pod celým nebom“ (Deut 4, 19).

Pripisovanie božskej moci hviezdám slovo Božie nazýva hlúposťou: „Naozaj, od prírody sú hlúpi všetci ľudia, ktorým nebolo dané poznať Boha; ved' zo všetkého dobrého, čo majú pred očami, neboli schopní poznať Toho, ktorý je; ani pri pohľade na Jeho diela nespoznali Tvorcu, ale oheň, vietor, prúdiaci vzduch, kruh hviezd, dravé vody a svietiace nebeské telesá pokladali za bohov, ktorí vládnu nad svetom. Ak uchvátení ich krásou mali za bohov tieto veci, tým skôr mali poznať, o čo vynikajúcejší je ich Vládca, lebo On, Pôvodca krásy, ich stvoril. Ak ich do úžasu priviedla ich moc a pôsobivosť, z toho mali spoznať, o čo mocnejší je ich Tvorca. Z veľkosti a krásy tvorstva sa totiž dá logicky uvažovať o ich Prapôvodcovi“ (Mdr. 13, 1 – 5).

Vo svetle Božieho slova, Christovej náuky jasne vidieť nezmyselnosť astrologických výmyslov. **Hospodin, Isus Kristus, nám zjavil, že každý človek má nekonečnú hodnotu v očiach Božích. On, Ktorý prišiel oslobodiť človeka aj z okov okultizmu a astrológie, nám hovorí, že sme skutočne slobodní a žiadne predurčenie, osud zapísaný v hviezdach, neexistuje.** Sv. Apoštol Pavol píše: „Dajte pozor, aby vás niekto nezviedol prázdny a klamným filozofovaním,

založeným na ľudských podaniach, na živloch sveta, a nie na Christovi. Predsa v Ňom telesne prebýva celá plnosť božstva“ (Kol 2, 8 - 9).

Aj učenie Cirkvi už od jej raného obdobia vystríha veriariach pred veľkým nebezpečenstvom astrológie, jasnovidectva, veštieb, cez ktoré zákerným spôsobom koná satan a nazýva ho ťažkým hriechom. Sv. apoštoli odsúdili zaobranie sa čarami a pod., sv. otcovia na snemoch ich jasne zavrhlí a tých, ktorí sa týmito vecami zaoberali, či využívali ich služby, na dlhý čas odlúčili od Cirkvi - v zhode s pravidlami snemov odlučovali na 5 rokov od Prijímania sv. Darov a duchovných odlučovali od kléru. (pozri Nomokanon, kanóny trullského a laodicejského).

ASTROLÓGIA, HOROSKOPY – DUCHOVNÉ OHROZENIE?

Áno! Aj keď sa nám to môže zdať prehnánym maľovaním čerta na stenu. Nie nadarmo nás pred touto sférou duchovna vystríha Sv. Písmo a učenie sv. Otcov. Astrológia je chorou duchovnou orientáciou, podobne ako mágia, založená na démonickom klamstve. Horoskopy, ako jedna z foriem veštenia, je hľadaním poznania, ktoré človek sám zo svojej prirodzenosti nemôže dosiahnuť, lebo prirodzené poznanie človeka je ohraničené. Siahnutie po horoskope je v skutku dopytovaním sa názoru zlého ducha, a zdobívanie takéhoto poznania nemá nič spoločné s Božou Pravdou.

Táto praktika je v konečnom dôsledku otvorením sa na démonické pôsobenie a môže viesť k rôznym formám duchovného zotročenia, trápenia, až posadnutosti. Jej jediným cieľom je odtrhnúť človeka od Boha a tak ho doviest' k duchovnej smrti.

Nech nám Všemilostivý Hospodin, Isus Kristus, Vít'az nad hriechom, diablom a smrťou, pomáha odkrývať a zdolávať nástrahy nepriateľa našich duší.

Od milostivej ikony klokočovskej Bohorodičky, pripravil otec Dušan Nikodím TOMKO

Okultizmus - ochotne dáva rady ako vstúpiť do krásneho sna o živote. Neupozorňuje však na fakt, že prebudenie má svoje konsekvencie.

Viac tematicky podobných článkov nájdete na web. stránke Nový Klokočov
– Duchovné nástrahy súčasnosti.

Tak, ako po minulé roky, sme sa aj tento rok – 30. 5. a 31. 5. 2014 stretli pri príležitosti Dňa Detí. Poobede v piatok sme sa mládežníci začali schádzať v Inovciach, v škole v prírode.

Prišli sme v pomerne veľkom počte z rôznych kútov našej eparchie. Po príchode sme sa navečerali a pokračovali besedou na tému „Ako ďalej budovať našu mládež“. Potom už bola voľná zábava. Navštívil nás aj náš vladyka Juraj, ktorý nás svojou prítomnosťou veľmi potešil. Na druhý deň ráno sme si všetci prichystali stanovišťa pre deti s rôznymi disciplínami, na ktorých sa získavali žetóny.

O 9:00 hod. ráno sa začali schádzať deti. Nakoľko vonku bola veľká zima a pršalo, tak sme hry museli pripraviť vo vnútorných priestoroch. Mali sme síce stiesnené podmienky, ale aj tak sme sa všetci dobre zabavili. Súťaž boli rôzne, spokojní boli i športovci, i tí menej obratnejší. Na konci bolo vyhodnotenie, počas ktorého sme my, mládež,

zapíňali čas mladším, hraním rôznych hier. Každý z nás dostal balíček a malý darček a 10 najlepších aj krásne ikony. Neskôr sme si všetci zaplnili brušká výborným gulášom a opäť nasledovala voľná zábava. Najväčšej obľube sa tešil ping-pong a najviac sme sa asi nasmiali pri preťahovaní lanom. Navzájom sme sa niektorí nepoznali, takže sme sa zoznámili a upevnili si vzťahy. Každý z nás si domov odnášal duchovnú radu, či poučenie zo slov našich duchovných. Ďakujeme v prvom rade Hospodu Bohu za úspešne zvládnutý deň plný hier a zábavy. Napriek tomu, že nám počasie nevyšlo úplne podľa predstáv, sme radi, že sme mohli tento deň

doviesť do šťastného konca. Ďakujeme otcovi duchovným a všetkým, ktorí sa akcie zúčastnili. Veríme, že sa čoskoro opäť všetci stretneme.

mládežníčka Katka

Svätá tajina pokánia v Sobranciach

Nedeľa, 1. júna 2014, bola pre našu farnosť radostným dňom. K svätej tajine Eucharistie pristúpili deti z našej Pravoslávnej cirkevnej obce v Sobranciach. Sväté dary prijali na slávnostnej liturgii, ktorej predchádzalo vyznanie hriechov v tajine pokánia.

Pre Lauru a Janíka to bol veľmi významný deň, na ktorý sa zodpovedne pripravovali počas hodín náboženstva i na stretnutiach mládeže. Pre nás všetkých to bola krásna duchovná slávnosť našej farnosti.

Otec duchovný vo svojom príhovore zdôraznil, že ľudomilný Boh, ktorý pozná naše slabosti, nám vo svätej tajine pokánia poskytuje možnosť návratu do Jeho blízkosti a vyliečenia našich rán. Svätá tajina pokánia a spovede nám odhaľuje, akí sme hriešni, ale zároveň v nás upevňuje nádej v Hospodinovu milosť a naplňa vierou v Jeho lásku.

Prajeme našim deťom, aby si čistotu duše, ktorú mali v tento deň, zachovali čo najdlhšie, a aby mali túžbu prijímať sväté dary Isusa Christa, čo najčastejšie. Prajeme im, aby pri všetkých bohoslužbách prežívali podobnú duchovnú radosť a s obľubou prichádzali do chrámu a svedčili o láske a milosti Isusa Christa.

Panychída na michalovskom vojenskom cintoríne

V piatok, 4. 7. 2014, vykonal náš vладыka kyr Juraj panychídu na michalovskom vojenskom cintoríne, kde spočívajú ostatky takmer 18 000 vojakov Červenej armády, ktorí položili svoje životy pri oslobodzovaní východného Slovenska z rúk nacistických okupantov. Väčšina vojakov bola zabitá v decembri 1944 počas bojov v Dargovskom Priesmyku.

Pri panychíde, ktorú spevom doprevádzali duchovní otcovia Štefan Horkaj a Miroslav Janočko, sme spomínali menovite vojaka Alexandra, ktorého vnuk, tiež Alexander, pricestoval až z amerického mesta Minneapolis, aby sa pomodlil na hrobe svojho deda. Bohoslužby sa zúčastnil aj JUDr. Gabriel Dorič, zástupca prednostu Mestského úradu v Michalovciach.

Po bohoslužbe prebehlo krátke rokovanie o možnosti výstavby dreveného chrámu – pamätníka padlých, ktorý bude, ak Boh dá, zasvätený slávnosti Christovho Zmŕtvychvstania.

zdroj: mkpe.orthodox.sk

Žiaci SOŠ sv. Cyrila a Metoda na medzinárodnom stretnutí v Českej republike

Žiaci a pedagógovia Strednej odbornej školy sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach sa v dňoch 10. až 14. marca 2014 zúčastnili návštevy partnerskej školy Gymnázia a Strednej odbornej

kala v Ústi nad Labem pripravili pre zúčastnených atraktívny program. Navštívili sme krásnu prírodu Severočeského kraja Tiské skaly, skanzen Zubrnice, oboznámili sme sa s výrobou piva v pivovare Velké Březno. Navštívili sme IQ centrum Babylon v Liberci, kde si naši študenti preverili svoje vedomosti a pohotovosť. Krásnym zážitkom pre našich žiakov bola prechádzka po Prahe.

Každý z týchto výmenných pobytov prispieva k spoznávaniu kultúr minoritných skupín, obohacuje vedomosti o živote a zvyklostiach rôznych národov a národnosti. Vznikajú aj nové priateľstvá medzi mladými ľuďmi, ktoré sú dôležité pre ich ďalšiu rast. Posledné stretnutie Medzinárodného projektu Comenius sa uskutoční v Taliansku.

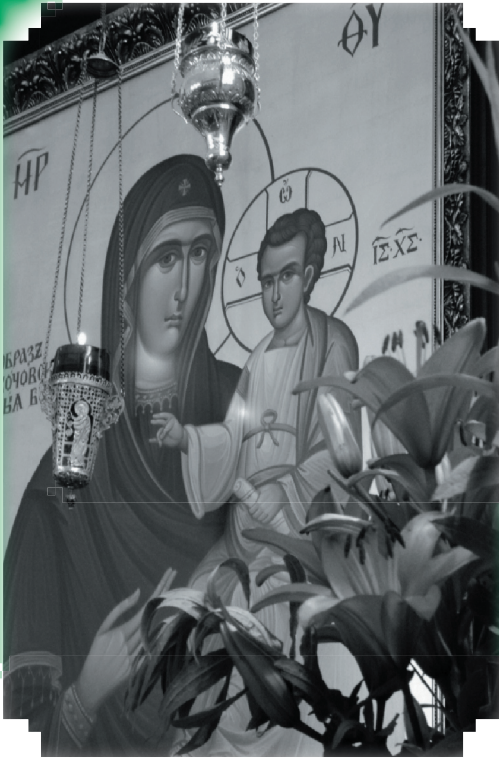
Zdroj: csoumi.edu.sk

školy dr. V. Šmejkal, p. o. v Ústi nad Labem.

Táto návšteva bola už siedmym stretnutím v rámci medzinárodného projektu COMENIUS. Hlavným cieľom tohto projektu je spoznávanie kultúrnych zvykov minoritných skupín. Spolu s delegáciami z Grécka, Maďarska, Nemecka, Poľska, Talianska a Turecka sme mali možnosť vzájomne nahliadnúť do kultúrnych tradícií a zvykov jednotlivých krajín. Každá zo zúčastnených delegácií sa predstavila kultúrnym programom a pracovnými aktivitami. Žiaci SOŠ sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach prezentovali folklór rómskych menšín. Naši hostitelia z Gymnázia a Strednej odbornej školy dr. V. Šmej-

PROGRAM CELOEPARCHIÁLNYCH SLÁVNOSTÍ:

Sobota 16. 08. 2014

- 17: 00 hod. Privítanie pútnikov, mariánske piesne
 17: 45 hod. Privítanie vladyku Juraja
 18: 00 hod. Vsenočné bdenie
 21: 00 hod. Jelepomazanie – pomazanie chorých
 23: 00 hod. Akafist k spravodlivým rodičom Presvätej Bohorodičky Joachimovi a Anne
 00: 00 hod. Kánon a modlitby k sv. prijímaniu

Nedeľa 17. 08. 2014

- 01: 00 hod. Akafist k Zosnutiu Presvätej Bohorodičky
 02: 00 hod. Molebny a panychýdy
 03: 00 hod. Mariánske piesne
 04: 00 hod. Paraklis k Presvätej Bohorodičke
 05: 00 hod. Časy
 06: 00 hod. Prvá sv. liturgia
 08: 30 hod. Privítanie vladyku Juraja
 09: 00 hod. Slávnostná archijerejská liturgia s obchodom okolo chrámu a čítaním Evanjelíí

Vedenie Úradu eparchiálnej rady Michalovsko - košickej pravoslávnej eparchie v Michalovciach a Pravoslávna cirkevná obec v Nižnej Rybnici

si Vás dovoľujú pozvať

na celoeparchiálne duchovné slávnosti, konané v česť

ZOSNUTIA PRESVÄTEJ BOHORODIČKY
 pred kópiou divotvornej klokočovskej ikony Matky Božej v Nižnej Rybnici.

Tieto slávnosti sa uskutočnia v dňoch **16. – 17. AUGUSTA 2014** za účasti Jeho Vysokopreosvietenosti vladyku Juraja, duchovenstva a veriacich michalovsko - košickej eparchie.

CELOEPARCHIÁLNE SLÁVNOSTI V NIŽNEJ RYBNICI

Počas slávností, ktoré sa budú niest' aj v duchu spomienky 100. výročia Marmarošských procesov - obdobia vyznávačstva a mučeníctva, ale aj obnovy Svätého Pravoslávnia v našom kraji, budú k poklone a duchovnému povzbudeniu vystavené mošči /ostatky/ viacerých svätých - spravodlivých rodičov Bohorodičky sv. Joakima a Anny; sv. kňaznej Sofie Sluckej, veľkej ochránkyne Pravoslávnia v čase povstania Brestskej únie; sv. biskupa mučeníka Kypriana, ktorý je skorým orodovníkom pred Bohom a pomocníkom pre tých, ktorí trpia pôsobením démonských a okultných síl. Tiež budú k úcte vystavené sv. ostatky našich svätých – prepodobného Alexeja Kabaľuka, význavača; sv. mučeníka Maxima Sandoviča a sv. kňaza Alexeja Tótha.

Nech Všemilostivý Boh, na príhovor Presvätej Bohorodičky, Ktorá cez Svoju Klokočovskú ikonu na nás vylieva prehojné Božie milosti i všetkých svätých sa nad nami zmiluje a spasí nas!

